

АКАДЕМІЯ ПРАЦІ,
СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І
ТУРИЗМУ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ACADEMY OF LABOR,
SOCIAL RELATIONS
AND TOURISM
LAW FACULTY

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Лідерство та керівництво»

Розробники: Качан Я.В., кандидат наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та публічної служби; Шевченко С.М. старший викладач кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права.

Спеціальність **D4 Публічне управління та адміністрування**
Освітня програма – **Публічне управління та адміністрування**
Освітній рівень – **I (бакалавр)**
Категорія дисципліни – **вибіркова**
Кількість кредитів – **5**
Рік підготовки – **IV (VIII-й семестр програми)**

- *Мета навчальної дисципліни:* Формування у здобувачів вищої освіти системних знань і практичних навичок лідерства та керівництва у сфері публічного управління, розвиток управлінських, етичних і психологічних компетентностей, необхідних для ефективної професійної діяльності керівника публічної сфери в умовах змін, криз та повоєнного відновлення.

Очікувані результати навчання (програмні результати):

У процесі вивчення дисципліни здобувачі досягають таких програмних результатів навчання:

- **ПРН1.** Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства, з урахуванням особливостей соціального розвитку.
- **ПРН2.** Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою у сфері публічного управління та соціальної політики.
- **ПРН4.** Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування, зокрема у соціальній сфері.
- **ПРН5.** Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування, зокрема етичні та доброчесні засади керівної діяльності.
- **ПРН6.** Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування, зокрема у сфері соціальної політики.
- **ПРН8.** Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень, у тому числі у соціальній сфері.
- **ПРН11.** Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.
- **ПРН12.** Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування, з урахуванням потреб різних соціальних груп.
- **ПРН14.** Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов, зокрема в умовах трансформацій та повоєнного відновлення.
- **ПРН17.** Уміти враховувати особливості планування розвитку та повоєнного відновлення територій, зокрема у контексті соціального розвитку та європейської інтеграції України.

Загальна характеристика дисципліни

Вивчення дисципліни «**Лідерство та керівництво**» спрямоване на формування у здобувачів вищої освіти розуміння лідерства як ключового чинника ефективного публічного управління. Дисципліна поєднує управлінські, етичні та психологічні підходи до діяльності керівника в органах державної влади та місцевого самоврядування.

У процесі навчання студенти набувають знань про природу та моделі лідерства, роль керівника у прийнятті управлінських рішень, принципи професійної етики та доброчесності, а також психологічні механізми впливу, мотивації персоналу, командної взаємодії та управління конфліктами. Особлива увага приділяється лідерству в умовах змін, кризових ситуацій і повоєнного відновлення.

Матеріал дисципліни структурований у два змістові модулі.

Модуль 1. Лідерство і керівництво в публічному управлінні: управлінські та етичні аспекти

Вивчення першого змістового модуля спрямоване на формування у здобувачів вищої освіти **грунтового теоретико-управлінського та ціннісного підґрунтя лідерської діяльності** у сфері публічного управління та адміністрування.

У межах модуля студенти послідовно опановують понятійно-категоріальний апарат лідерства і керівництва, аналізують **лідерство як управлінський, соціальний і публічний феномен**, вивчають відмінності між формальним керівництвом і неформальним лідерським впливом. Особлива увага приділяється ролі лідера в умовах демократичного врядування, реалізації публічного інтересу та забезпечення довіри громадян до органів влади.

Значний акцент робиться на **аналізі класичних і сучасних теорій та моделей лідерства**, їх застосовності в системі публічного управління, а також на визначенні критеріїв ефективності лідерської діяльності керівника. Студенти розглядають функції та управлінські ролі керівника, його місце в інституційній структурі публічної влади, співвідношення владних повноважень і персонального лідерського впливу.

Окремий блок модуля присвячений **етичним засадам керівної діяльності**. Розглядаються принципи професійної етики, доброчесності, прозорості та підзвітності, проблеми конфлікту інтересів, антикорупційні стандарти та моральні дилеми, з якими стикається керівник у процесі прийняття управлінських рішень. Лідерство осмислюється як форма публічного служіння та відповідальності перед суспільством.

У результаті вивчення модуля здобувачі формують **ціннісно-нормативне бачення лідерства**, розуміють управлінську та етичну відповідальність керівника, здатні критично оцінювати управлінські рішення з позицій публічного інтересу та професійної доброчесності.

Модуль 2. Психологія лідерства та керівництва в публічному управлінні

Другий змістовий модуль спрямований на формування у здобувачів вищої освіти **психологічної готовності до лідерської та керівної діяльності**, розвиток міжособистісних, комунікативних і адаптивних навичок, необхідних для ефективного функціонування в системі публічного управління.

У межах модуля студенти вивчають **психологічні основи лідерства**, зокрема особистісні якості лідера, типи керівників, механізми формування лідерського потенціалу та роль емоційного інтелекту в управлінській діяльності. Значна увага приділяється саморефлексії, саморозвитку та формуванню індивідуального стилю керівництва.

Важливою складовою модуля є опанування **психологічних аспектів мотивації та стимулювання персоналу**. Студенти аналізують теорії мотивації, роль нематеріальних стимулів, вплив лідерської поведінки керівника на професійну активність, лояльність та задоволеність працівників публічної сфери.

Окремий змістовий блок присвячений **командній роботі та груповій динаміці**. Розглядаються етапи формування управлінських команд, командні ролі, механізми взаємодії та

відповідальність лідера за досягнення спільних результатів. Аналізується роль керівника у створенні сприятливого психологічного клімату в колективі.

Значна увага приділяється **психології управлінської комунікації та конфліктів**. Студенти вивчають причини виникнення конфліктів у публічному управлінні, стилі поведінки керівника в конфліктних ситуаціях, технології переговорів та методи конструктивного розв'язання конфліктів.

Завершальною складовою модуля є вивчення **лідерства в умовах змін, криз та повоєнного відновлення**. Аналізуються психологічна стійкість керівника, управління стресом, адаптивне та інноваційне лідерство, роль керівника у процесах суспільної стабілізації, відновлення територій і формування довіри в умовах трансформацій.

У результаті вивчення другого модуля здобувачі набувають **практичних психологічних навичок лідерської взаємодії**, здатності ефективно працювати з людьми, командами та спільнотами в складних управлінських умовах.

Сукупність двох змістових модулів забезпечує **цілісне поєднання управлінського, етичного та психологічного підходів до лідерства**, що дозволяє сформувати у здобувачів вищої освіти готовність до професійної керівної діяльності у сфері публічного управління та адміністрування. В цілому, дисципліна **«Лідерство та керівництво»** формує у здобувачів комплексне бачення ролі керівника в сучасній системі публічного управління та сприяє підготовці фахівців, здатних ефективно діяти в умовах суспільних трансформацій, криз і повоєнного відновлення.